

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTORI: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU.

ZIARUL APARE
JOLA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU**ABONAMENTELE**se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU

FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechiu 1 leu**COSTUL ABONAMENTULUI**

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studenții plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

SUMAR:JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I: Lisaveta Ion Manea cu Călina Nicolae Petrea.— Observație de d-l D. Alexandresco.**Curtea de apel din București, secțiunea IV: Serghie Dobrescu și alții cu Ministerul public.— Observație de S. R.**Curtea de apel din Iași, secțiunea II: Succesiunea Sebastian Blazic.— Observație de S. R.*JURISPRUDENȚA STRĂINĂ.— *Observație de S. R.**Călevă noțiuni asupra războiului și neutralității, de d-l George Meitani.**Buletinul publicațiilor judiciare.***JURISPRUDENȚA ROMANA****INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE**

SECȚIUNEA I.

Audiența dela 9 Noembrie 1909

Președința d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Lisaveta Ion Manea cu Călina Nicolae Petrea

ADOPTIUNE.— HOTĂRÎRE DATĂ ÎN APEL.— FORMALITATEA CITIREI ÎN ȘEDINȚĂ PUBLICĂ. — NEÎNDEPLINIRE. — DACĂ ATRAGE NULITATEA ADOPTIUNEI.— ART. 323 CODUL CIVIL.— RESPINGERE.

In materie de adopțiune, citirea în ședință publică a hotărârii dată în apel nu este o formalitate substanțială fără care adopțiunea n'ar putea exista.

Prin urmare, neîndeplinirea acestei formalități nu atrage nulitatea adopțiunei.

No. 422. — Respings, ca neintemeiat, recursul făcut de Lisaveta Ion Manea în contra deciziei Inaltei Curți, secțiunea I, dată în proces cu Călina Nicolae Petrea.

S'au ascultat : d-l avocat C. Solomonescu, în desvoltarea motivelor de casare ; d-l avocat Sima Nicolescu, în combatere.

Curtea, deliberând,
Asupra motivului II de casare :

«Violarea și rea interpretare a art. 118 proc. civilă și 322 cod.

civil. Tribunalul, în mod greșit, interpretează aceste texte de lege, prin faptul că, dacă legiuitorului ar fi găsit că ele nu sunt necesare, nu le-ar mai fi prescris. Din dispozitivul sentinței de adopțiune No. 28 din 1894 a tribunalului Ialomița, se constată, contrar textelor citate, că în loc ca sentința să fie dată și citită în ședință publică, ea a fost dată și citită în camera de consiliu».

Având în vedere sentința supusă recursului din care se constată că recurentul intentând acțiune la judecătoria de ocol în contră intimății pentru revendicarea pământului rural rămas pe urma defunctului Cost. Manea, atât judecătoria de ocol, cât și tribunalul, judecând în apel, au respins acțiunea ca nefondată ;

Având în vedere că înaintea instanțelor de fond, intimata a opus ca mijloc de apărare la acțiunea recurentului dreptul ei de moștenire asupra pământului în litigiu în calitate de fiică adoptivă a defunctului Costache Manea, calitate constatată prin sentința tribunalului Ialomița No. 128 din 1904, iar recurentul a invocat nulitatea acestei sentințe pentru mai multe motive în care și acela din acest al 2-lea motiv de casare ;

Considerând că, în materie de adopție, afară de formalitatea înscrierii hotărârii în registrele de stare civilă, prevăzută de art. 323 codul civil, legea nu determină cazurile de nulitate ale adopțiunei și de aceea chestiunea este a se ști care sunt formalitățile prescrise de lege, fără de care adopțiunea nu poate exista ;

Considerând că hotărârile de adopție sunt acte de procedură grațioasă, făcute în camera de consiliu și numai prin excepțiune se dispune că hotărârea dată în apel care încuviințează adopția se va citi în ședință publică ; că publicitatea ce rezultă din această citire în ședință publică a hotărârii ca și secretul deliberațiilor, sunt dispozițiuni create de legiuitor în interesul adoptatului ; că condiția de publicitate este satisfăcută prin înscrierea hotărârii în registrele de stare civilă, conform art. 323 codul civil ; că, de aceea, formalitatea de a se citi hotărârea dată în apel în ședință publică, nu poate fi con-

siderată ca o formalitate substanțială, fără de care adopția n'ar putea exista și prin urmare neîndeplinirea ei nu poate atrage nulitatea adopției;

Considerând că art. 118 procedura civilă, nu și are aplicațiunea în materie de adopție, de oarece în această materie sunt forme speciale de procedură anume prevăzute de codul civil;

Considerând că nu e just, nici echitabil, ca o adopție să fie declarată nulă numai din cauza omisiunii din partea tribunalului, iar nu din vina părților, a unei simple formalități, care nu este nici substanțială pentru existența adopției, nici nu este prescrisă de lege sub pedeapsă de nulitate;

Considerând dar că în speță neîndeplinirea de tribunal a formalității prevăzută de art. 323 din codul civil, nu face ca adopția să fie nulă; că, prin urmare, tribunalul declarând valabilă adopția constatată prin sentința invocată de intimată, n'a violat și nici n'a interpretat greșit vre-un text de lege, după cum susține recurentul prin acest motiv de casare;

Că dar acest motiv de casare este nefondat.

Având în vedere că avocatul recurentului a declarat azi în instanță că renunță la primul motiv de casare;

Că, astfel fiind, recursul se găsește neîntemeiat și ca atare urmează să fie respins.

Pentru aceste motive, respinge.

Observație—Curtea de casație, având a judeca o cerere de anulare a unei adopțiuni săvârșită sub codul civil, înainte de modificările aduse acestui contract prin legea din 1906, pune în principiu că necetirea în ședință publică a hotărârii de adopțiune dată în apel, nu atrage nulitatea adopțiunei.

Această soluție este, după părerea noastră, inadmisibilă față de termenii expresi ai art. 322 C. civ., care prescrie îndeplinirea acestei formalități. Publicitatea hotărârilor este, în adevăr, oricât s'ar zice, o garanție, și în orice caz, un mijloc de a aduce adopțiunea la cunoștința publicului aflător la ședință. Aceasta nu este fără importanță, căci cei de al treilea au interes de a cunoaște adopțiunea, întrucât ea schimbă întrucât vâ starea civilă a adoptatului.

Curtea admite însă soluția contrară, sub cuvânt că această formalitate n'ar fi substanțială. Eroarea este, după noi, evidentă, căci orice decizie definitivă, care nu este pronunțată în ședință publică, este casabilă, chiar dacă, pentru motive superioare, s'a admis secretul desbaterilor. Lucrul este așa de adevărat încât eră o vreme când Curtea de casație

cereă ca pronunțarea în ședință publică să fie constatată în însăș minuta deciziunei¹⁾.

Curtea mai spune încă în ultimul său considerent că nu este nici just, nici echitabil ca o adopțiune să fie declarată nulă numai din cauza unei omisiuni din partea tribunalului, iar nu din vina părților. Așa este. Dar just este oare ca un testament autentic să fie anulat numai din cauza unei omisiuni făcută de judecătorul care a instrumentat, sau ca o hotărâre definitivă să fie casată numai pertrucă n'a fost semnată de unul din judecătorii cari au pronunțat-o, sau n'a fost contrasemnată de greșierul care a luat parte la ședință? De sigur că nu este drept, nici echitabil; și cu toate acestea, în asemenea cazuri, testamentul va fi anulat, hotărârea va fi casată, etc. Argumentul invocat de Inalta Curte nu are deci nici un temei juridic.

Alta este însă chestiunea de a se ști dacă astăzi, în urma legii din 1906, când art. 322 din codul civil nu și mai are ființă, hotărârea de adopțiune are a fi pronunțată în public, și dacă lipsa acestei formalități ar atrage anularea adopțiunei.

Deși această chestiune este mult mai delicată, după părerea noastră, hotărârea de adopțiune are și astăzi a fi pronunțată în public, pertrucă acest principiu urmează a fi aplicat decâteori un text formal n'a derogat dela el, și în specie, nici un text de lege derogator dela regula generală nu există.

D. ALEXANDRESCO

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA IV

Audiența dela 12 Octombrie 1909

Președința d-lui C. Sărățeanu, consilier

Serghie Dobrescu și alții cu Ministerul public

LEGE PENALĂ. — STRICTĂ INTERPRETARE. — ART. 200 § 2 DIN CODUL PENAL ADAOS PRIN LEGEA DELA 4 MAIU 1895. — DACĂ SE APLICĂ SUSTRAGERILOR COMISE DE UN COPROPRIETAR NEDEBITOR.

Legea penală fiind de strictă interpretare, art. 200 § 2 din codul penal, adaos prin legea din 4 Mai 1895, se aplică numai sustragerilor de sub sechestru comise de debitorul urmărit, iar nu și de

1) Am cerut noi înșine și dobândit, altădată, pentru acest motiv, casarea unei decizii a Curței din Iași. Vezi Bult. Cas. 1883, p. 804 și *Dreptul* din 1883, No. 72, unde se găsește publicată și decizia Curței din Iași, care a fost casată. Cpr. în acelaș sens, Bult. 1883, p. 942; Bult. 1884, p. 894; Bult. 1887, p. 200, etc. Astăzi însă se admite soluția contrară. Vezi Cas. rom. C. judiciar din 1909, No. 60.

alte persoane, de exemplu: de coproprietarii în indiviziune, cari au tăiat arbori din pădurea comună pusă sub sechestru judiciar.

No. 154. — S'au prezentat inculpații, asistați de d-l avocat G. Petrovici. — Fotoliul ministerului public ocupat de d-l procuror Al. Nicolau.

Curtea,

Asupra apelului făcut de inculpatul Serghie Dobrescu și alții, contra sentinței corecționale No. 2459 din 1909 a tribunalului Dâmbovița;

Având în vedere că, prin această sentință, inculpatul Serghie Dobrescu a fost condamnat la trei sute lei amendă, iar ceilalți inculpați au fost condamnați fiecare la câte una sută lei amendă cu aplicația art. 28 din codul penal pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 200 alin. 2 din acelaș cod;

Având în vedere concluziunile d-lui procuror și pe inculpați în susținerea mijloacelor de apărare invocate prin avocatul lor;

Având în vedere că se impută inculpaților că au tăiat și luat lemne din pădurea de pe moșia Glodeni-Tolbeasca ce eră pusă sub sechestru judiciar în urma cererei făcută de reclamantul Al. Brătescu;

Având în vedere că acest fapt nu intră în prevederile art. 200 alin. 2 din codul penal, ce s'a aplicat de tribunal, de oarece inculpații nu sunt debitori urmăriți ai reclamantului, ci sunt coproprietari asupra acelei păduri împreună cu reclamantul;

Că, în materie penală, dispozițiunile textului sunt limitative;

Că ele nu se pot întinde prin analogie și deducțiune și deci când textul vorbește clar de debitorul urmărit, nu se poate întinde și asupra nedeitorilor;

Având în vedere că faptul ce se impută inculpaților nu e prevăzut de nici un alt text din legea penală;

Că dar, sus numiții inculpați urmează a fi achitați de orice penalitate în acest proces în baza art. 10 alin. 2 din procedura penală.

Pentru aceste motive, în neunire cu concluziile Ministerului public, admite apelul.

Semnați: C. Sărățeanu, G. A. Mavrus, St. Urlățeanu.

Observație. — Decizia Curței din București ne pare la adăpost de orice critică. În adevăr, art. 200 § 2 din codul penal, vorbind numai de sustragerile de sub sechestru săvârșite de către *debitorul urmărit*, cu drept cuvânt Curtea refuză de a aplică acest text coproprietarilor în indiviziune, cari au sustras lucruri de sub sechestru. Ministerul public susține, în specie, că din dezbaterile legii din 1895 ar rezultă că prin *debitorul urmărit* s'a înțeles și *proprietarul lucrului sustras*, însă când este vorba de

pedepsirea unui fapt, dezbaterile parlamentare nu ajung, ci trebuie un text expres, pentru că știut este că *pœnalitia non sunt ex'enda*, sau *nulla pœna sine lege*.

Cu toate acestea, se decide, în genere, în Franța, că sustragerea *frauduloasă* a unui lucru comun, comisă de către un coproprietar indiviz, constituie un furt. Vezi Garraud, *Tr. théorique et pratique du droit pénal français*, V, 2098, p. 404 (ed. 2-a) și deciziile citate de acest autor. Vezi și D. Alexandresco, t. IX, p. 540.

S. R.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI SECȚIUNEA II

Audiența dela 1 Iunie 1909

Președintele d-lui Al. G. Hinna, consilier

Succesiunea Sebastian Blazic

SUGCESIUNE. — STRĂIN MORT ÎN ROMÂNIA. — PUNERE ÎN POSESIE. — CONSULI. — ATRIBUȚIUNI. — CONVENȚIUNI. — PRINCIPIUL RECIPROCITĂȚII. — CONVENȚIUNEA ITALO-ROMÂNĂ DIN 1881. — DISPOZIȚIUNI RELATIVE LA REGULAREA SUCCESIUNILOR. — TESTATOR. — CAPACIATEA DE A DISPUNE. — NATURA DISPOZIȚIUNILOR. — CAPACITATEA DE A PRIMI A LEGATARILOR. — LEGEA NAȚIONALĂ.

1° După principiile dreptului internațional, atribuțiunile consulilor sunt determinate de tratate sau de principiul reciprocității și de dreptul comun al națiunilor.

2° Dacă, pe baza reciprocității, agenții noștri consulari se pot ocupa în Austria de administrarea și lichidarea succesiunilor Românilor morți în acea țară, acelaș lucru se va permite și în România agenților consulari austriaci, dar numai în baza uzurilor diplomatice, adică când între succesori sunt minori sau absenți.

3° Convenția italo-română din 1881, prin art. 22, nu îngăduie amestecul consulilor în regularea succesiunilor Italianilor morți în România, decât în cazul când supusul italian a murit fără a fi făcut testament și fără a fi numit executor testamentar, sau când moștenitorii, fie naturali, fie desemnați prin testament, sunt minori, incapabili sau absenți, sau când executorii testamentari numiți nu s'ar află la locul unde se deschide succesiunea.

4° În sistemul legislațiunei noastre și după principiile generalmente admise în dreptul internațional privat, legea care trebuie să cărmuiască condițiunile de fond pentru validitatea testamentului, adică atât acele relative la capacitatea de a dispune a

testatorului și la aceea de a primi a legatarilor, cât și la natura dispozițiilor permise sau prohibite din testament, este legea națională a testatorului în ce privește capacitatea sa și natura dispozițiilor din act, iar în ce se atinge de capacitatea de a primi a legatarilor, legea națională a acestora.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de Tereza Blazic în contra jurnalelor tribunalului Iași, secția III, No. 1687 din 20 Aprilie și No. 2192 din 16 Maiu 1909, prin cari respingându-le cererea de punerea ei în posesiunea averii imobiliare, în valoare de 70.000 lei, rămasă pe urma defunctului său soț, Sebastian Blazic, dispune ca, după ce se va reține de administrația financiară taxele de moștenire cuvenite Statului, să se mandateze restul averii până la 70.000 lei, pe numele consulului austro-ungar din Iași, autoritatea competentă a procedea la toate operațiunile privitoare la succesiunea supusului austriac Sebastian Blazic;

Având în vedere că motivele pe cari apelanta își sprijină cererea sunt următoarele: 1° că tribunalul român e singurul competent a statua asupra succesiunii în chestiune, chiar în ipoteza când Austro-Ungaria ar avea dreptul să beneficieze de dispozițiunile convențiunei italo-române din 1881, ea fiind în calitate de soție comunistă și legatară universală, și tribunalul Iași fiind acel al domiciliului defunctului ei soț, al succesiunii și al său; 2° că cererea de punere în posesiune o face pe baza unui testament valabil după dispozițiunile art. 579, 583, 602, 1233—1235 și 1248 din codul civil austriac, care este aplicabil, fiind vorba de chestiuni de statut personal; și 3° că nu sunt erezi rezervatari;

Având în vedere că, în ce privește calculul asupra încasării taxelor de moștenire de către fisc, apelanta mai pretinde că, după ce se va extrage din totala sumă de 70.000 lei, 6.000 florini dota sa recunoscută prin testament, taxele să se perceapă numai din jumătatea restului, de oarece cealaltă jumătate îi aparține sieși personal, ca soție comunistă;

Având în vedere că, din lucrările dela dosarul cauzei, se constată că, în ziua de 4 Octombrie 1908, încetând din viață, în Iași, unde locuia supusul austriac Sebastian Blazic, consulatul austro-ungar din localitate, înștiințând despre aceasta pe tribunal, cu adresa din 20 Octombrie acel an, cere delegarea unui membru al tribunalului, care să asiste pe delegatul consulatului, în ziua de 23 a acelei luni, la inventarierea averii mobilă, singură rămasă, consulatul fiind cel în drept a o regula. Din procesul-verbal de inventariere se constată că, în afară de mobilele casei, au rămas pe urma defunctului încă 70.000 lei în efecte publice, depuse la Banca Națională, iar recipisele păstrându-se dejă de consulat; că, în urmă, consulatul cerând dela Bancă depozitul spre a-l distribui ca opera-

țiune de împărțeală a succesiunii moștenitorilor, conștând în soție și mai mulți colaterali, Banca, drept răspuns, a consemnat banii la Casa de depuneri și consemnațiuni, trimițând tribunalului, prin Ministerul justiției, recipisele; că, față cu aceasta, consulatul, cu adresa No. 3270 din 19 Martie 1909, cere tribunalului recipisele, arătând în acelaș timp că n'au rămas ca rude după defunct decât un frate și mai mulți nepoți de frate, cari vin în concurență cu soția la moștenire; că tribunalul, fiind pus în cunoștință de unul din prețișii moștenitori, Guaricu Blazic și de soția defunctului, că în păstrarea consulatului se mai află și un testament al defunctului, luat de delegatul său cu ocaziunea inventarierei, deși magistratul-delegat al tribunalului nu menționează nimic în procesul-verbal, cere trimiterea unei copii de pe acel testament, ceea ce consulatul și face, cu adresa No. 1258 din 2 Aprilie 1909, prin care mai cere eliberarea recipisei Casei de depuneri de consemnarea banilor de moștenire, spre a-i împărți la succesori, conform § 1253 din codul civil austriac, și așa scoate din ei și cheltuelile de înmormântare ale defunctului, mai înainte de achitarea taxelor de succesiune;

Că tribunalul, dorind să știe dacă cu ocaziunea inventarierei nu s'a găsit între hârtii și vre-un act de dotă al Terezei Blazic, consulatul, cu adresa No. 5319 din 27 Aprilie 1909, răspunde că foaia de zestre nu s'a găsit, dar că primirea zestrei de 6.000 florini de către defunct la căsătorie se constată din contractul de moștenire sau testamentul trimis în copie. Cu această ocaziune, consulatul arătând că, după prescripțiunile § 1249 din codul civil austriac, testamentul trimis n'ar fi valid, de oarece n'ar fi făcut cu formele unui act de notariat, invoacă dispozițiunile convențiunei italo-române spre a-și atribui competența de regularea succesiunii, afară numai dacă tribunalul se pronunță că acel contract e valabil după legile române; deci, dacă nu cumvă tribunalul își deroagă drepturi exclusive de competență asupra succesiunii întregi, observând că toate rudele directe ale defunctului Sebastian Blazic sunt majoare și după legea austriacă, având toți 24 ani isprăviți;

Considerând că, după testamentul conjunctiv sau pactul succesoral, denumit astfel de codul civil austriac, rămas pe urma defunctului, semnat de el și de soția sa, apelanta, datat 10 Decembrie 1874 și făcut față de trei martori a căror semnături, precum și autenticitatea actului se adeverește de judecătoria orașului Neudorf la 19 Decembrie 1874, toată averea lor mișcătoare și nemiscătoare pe care o posedau la acea epocă, sau pe care în decursul căsătoriei lor o vor moșteni, câștigă sau procură în orice mod legal, să fie avere comună și după decesul uneia sau alteia din părți, soțul ce rămâne în viață să fie legatar universal;

Că, tot prin acest pact succesoral, soțul constată că a primit la căsătorie dela soția sa dota de 6000 florini,

că va trebui să o restituie la nevoie soției sau urmașilor ei în termen de trei luni;

Având în vedere că tribunalul admitând ca întemeiată afirmațiunea consulatului austro-ungar că pactul succesoral rămas pe urma defunctului n'ar fi valid, ca nefiind făcut cu formele prevăzute de § 1249 codul civil austriac, și că prin urmare apelanta nu se poate prevala de calitatea de legătură universală spre a cere dela tribunalul local trimiterea sa în posesiunea averii, atribute competenței consulatului regularea succesiunii conform art. 22 din convențiunea Italo-Română dela 1881 și dispune eliberarea recipiselor casei de depunere în mânele consulului după ce se vor deduce mai întâi de administrația financiară taxele cuvenite Statului;

Considerând că, după principiile dreptului internațional, atribuțiunile consulului sunt determinate sau detratate de principiul reciprocității și dreptul comun al națiunilor. În virtutea tratatelor ei, au dreptul de a pune peceți și în certe cazuri, anume când sunt minori sau absenți, de a administra și lichida succesiunea naționaliilor lor. Că, pe baza reciprocității, ei au același drept și în totdeauna pe acela de a veghea asupra naționaliilor lor minori sau absenți, că acest principiu este consacrat și prin legea de reorganizarea Ministerului nostru al afacerilor străine din 1894, care prin art. 23, vorbind de atribuțiunile agenților noștri diplomați și consulari în străinătate, le conferă și competența de a îndeplini în limitele uzurilor și convențiilor diplomatice, toate actele conservatorii, deci și regularea operațiunilor de succesiune, în caz de absență sau de deces al unui român în străinătate;

Că, admitând că pe baza reciprocității, agenții noștri consulari se pot ocupa în Austria de administrarea și lichidarea succesiunilor Românilor morți în acea țară, același lucru se va permite și în România agenților consulari austriaci, dar aceasta numai în baza uzurilor diplomatice, adică când între succesori sunt minori sau absenți;

Considerând că chiar dacă s'ar admite, precum se invoacă de consulatul austro-ungar, prin adresa No. 5319 din 27 Aprilie 1909, că trebuie să se aplice supușilor austriacii cari mor în România dispozițiunile convențiunei Italo-Române din 1881, încă această convențiune, prin art. 22, nu îngăduie amestecul consulilor în regularea succesiunilor italienilor morți în România, decât în cazul când supusul italian a murit fără a fi făcut testament și fără a fi numit executor testamentar, sau când moștenitorii, fie naturali, fie desemnați prin testament, sunt minori, incapabili sau absenți, sau când executorii testamentari numiți, nu s'ar afla la locul unde se deschide succesiunea. Că din lucrările aflate în dosar și chiar din diferitele adrese ale consulatului către tribunal, citate mai sus, constatându-se că pe urma defunctului Sebastian Blazic au rămas numai succesori majori și că defunctul și-a regulat moștenirea printr'un testament competența

consulatului austro-ungar trebuie înlăturată dela regularea acestei succesiuni;

Considerând că, în sistemul legislațiunei noastre și după principiile generalmente admise în dreptul internațional privat, legea care trebuie să cărmuească condițiunile de fond pentru validitatea testamentului, adică atât cele relative la capacitatea de a dispune a testatorului și la aceea de a primi a legatarilor, cât și la natura dispozițiunilor permise sau prohibite din testament, fiind legea națională a testatorului în ce privește capacitatea sa și natura dispozițiunilor din act, iar în ce se atinge de capacitatea de a primi a legatarului, legea sa națională, testamentul lui Blazic va fi valabil, dacă e făcut după formele locului unde a fost confecționat, va fi în fond făcut conform lezei testatorului și a lezei legatarii;

Considerând că testamentul lăsat de defunctul Blazic etse făcut după formele lezei locului, căci fiind făcut la Neudörf în Austria, întrunește toate condițiunile de formă prescrise de art. 579 din codul civil austriac; că fiind un testament conjunctiv între soți, permis de codul civil austriac, care e legea națională și a testatorului și a apelantei, legatară universală, permite asemenea testamente conjunctive între soți și atât capacitatea de a dispune a lui Sebastian Blazic, cât și aceea de a primi a legatarii sunt în conformitate cu legea lor națională;

Considerând că, prin acest testament, prin care apelanta este lăsată legatară universală, se recunoaște de testator că a primit la căsătorie dela soția sa 6.000 florini și pe care i-i deținea;

Că, deci, din averea rămasă de 70.000 lei, vor trebui deduși acești 6.000 florini, avere personală a apelantei, spre a nu fi supusă la taxa de moștenire;

Considerând că astfel, apelanta fiind legatară universală a averii rămasă pe urma defunctului în sumă de 70.000 lei, depuși la Casa de depuneri și consemnațiuni, în plus mobilele din casă, ei se cuvine a i se elibera recipisele casei de depunere aflate în depozitul tribunalului, după ce va justifica că a achitat taxele fiscului din toată suma, mai puțin acei 6000 florini, averea sa personală.

Pentru aceste motive, admite apelul.

semnați: Al. G. Hina, E. Cernătescu, C. N. Busdugan.

Observație. — Vezi, în privința dreptului ce pot avea consuli străini de a administra și lichida succesiunile străinilor deschise în România, D. Alexandresco, *Droit ancien et moderne de la Roumanie*, p. 389 urm.

În cât privește capacitatea testatorului și a legatarilor, nu mai încapă nici o îndoială că ea este cărmuită de statutul personal, adică de legea națională a testatorului și a legatarilor, numai rezerva și partea disponibilă atârând de statutul real. Vezi D. Alexandresco, *Dreptul civil Român*, I, pag. 136 (ed. 2-a) și numeroasele autorități citate acolo. S. R.

JURISPRUDENȚA STRAINA

CURTEA DE APEL DIN FLORENȚA

— 10 Decembrie 1908 —

SUCCEȚIUNE. — SEPARAȚIE DE PATRIMONII. — BENEFICIU DE INVENTAR. — RENUNȚARE LA ACEST BENEFICIU. — ART. 802, 878 C. FR., (713, 781 C. CIV. ROM.).

Separăția de patrimoniul, care rezultă din beneficiul de inventar, încetează decăteori moștenitorul renunță la acest beneficiu. (Din Sirey, 1908, 4. 29).

Observație. — Mai întâiu, chestiunea de a se ști dacă beneficiul de inventar atrage, sau nu, de drept în folosul creditorilor defunctului precum și al legatarilor săi, separarea de patrimoniul, fără ca să fie nevoie de vre-o cerere în judecată, sau de inscripția cerută de art. 1743, este foarte controversată atât în doctrină cât și în jurisprudență. Vezi diferitele sisteme propuse în această privință în Pand. fr., v^o *Succession*, 3507 urm. Cpr. D. Alexandresco, tom. III, p. 580 urm. (ed. 1-a).

Apoi, admitându-se afirmativa. chestiunea este de a se ști dacă această separare continue să subziste și să-și producă efectele sale, în caz când moștenitorul a renunțat la beneficiul de inventar. Și această chestiune este controversată. Vezi sistemele arătate în Pand. fr., v^o *cit.*, 3513 urm., etc.

S. R.

CATEVA NOȚIUNI

ASUPRA

RĂZBOIULUI ȘI NEUTRALITĂȚEI

(URMĂRE)

III.

1) Prada este permisă în războaiele maritime? — 2) Verificarea pavilionului și cercetarea vaselor. — 3) Vasul inamic și marfa pot fi distruse? — 4) Vasele capturate și reluate. — 5) Tribunalele de prăzi maritime. — 6) Curtea prăzilor maritime dela Haga.

1. În războiul maritim, prada este permisă, spre deosebire de războiul terestru, unde ea este interzisă, după cum am arătat mai sus, chiar când un oraș a fost luat cu asalt. Bine înțeles că aceasta nu se poate face decât de vasele de războiu ale statelor în luptă sau de corsarii lor, dacă aceste state n'au renunțat la cursă.

Vasele de comerț nu pot fi însă confiscate, orunde ar fi întâlnite de inamic, ci numai în largul mării, care nu aparține nimănui.

Este admis că un stat nu poate exercita autoritatea sa asupra mării care înconjoară coastele sale, decât numai până la distanța de trei mile marine.

1) Vezi *Dreptul* No. 74 din 1909.

N. R.

Orc vas inamic întâlnit înăuntrul mării teritoriale a unui stat neutru, nu poate fi confiscat, nici chiar când urmărirea începuse în largul mării, căci aceasta ar fi o atingere adusă suveranității și demnității acestui stat.

Capturarea făcută în acest fel de condițiuni nu poate fi valabilă²⁾.

Confiscarea mărfurilor și vaselor fiind un act de războiu, nu poate dură decât atât timp cât ține războiul. Odată ce tratatul de pace s'a încheiat, confiscarea nu mai este valabilă³⁾, chiar dacă în momentul când vasul a fost capturat, încheerea păcii nu eră cunoscută. Dacă însă intervenise o hotărîre dată de un tribunal maritim care confirmase confiscarea, atunci credem că marfa confiscată trebuie restituită proprietarului ei, iar dacă marfa nu mai există, statul căruia aparține tribunalul care dase acea hotărîre trebuie să plătească o indemnitate proprietarului vasului sau mărfii, după cum se confiscase unul sau altul.

Prin acest mod, nu se poate zice că statul va fi de multe ori obligat să plătească mari indemnități, căci prin mijloacele de cari statele dispun astăzi, repede se va face cunoscut suspendarea ostilităților.

Vasele cari au fost capturate în timpul unui armistițiu, trebuie restituite, chiar când nu există în tratat vre-o clauză relativă la ele, de oarece în timpul armistițiului ostilitățile sunt suspendate.

2. Pentru ca un vas de războiu sau un corsar care întâlnește un alt vas, să-și dea seamă dacă acel vas este inamic sau neutru, el trebuie să cerceteze ce steag poartă.

Calvo crede că un vas poate arboră un drapel străin spre a se sustrage urmării inamicului, dar îndată ce focul este deschis, vasul trebuie să ridice steagul său național, căci faptul de a combate sub un drapel străin, este o violare a dreptului ginților⁴⁾.

Cred însă, cu Bonfils, că în nici un caz nu este permis unui vas a se servi de un steag străin, căci uzurparea unui pavilion străin expune pe cel culpabil la pedeapsa prevăzută de legile țării sale și la aceea prevăzută de legea țării de al cărui steag se servise⁵⁾.

Pentru a face verificarea, orce vas de războiu sau corsar, care întâlnește un vas de comerț, trebuie să tragă o lovitură de tun cu pulbere, spre a-l vesti să se oprească și să ridice steagul sub care plutește. Dacă vasul astfel vestit nu se oprește și nu ridică steagul, atunci vasul de războiu poate arunca câteva obuze. Când vasul de comerț caută să fugă, el poate fi urmărit, prins și expus a suferi consecințele cari rezultă din fapta sa⁶⁾.

2) Bonfils, op. cit., No. 1401.

3) Ortolan, *Diplomatie de la mer*, II, pg. 300; Calvo, III, pg. 488; Hautefeuille, *Droits et Devoirs*, t. I, cap. 1; Bonfils, p. 682, No. 1398 in fine.

4) Calvo, op. cit., III, No. 2058.

5) Bonfils, op. cit., No. 585.

6) Bonfils, No. 1404; Bluntchli, 819—822.

Vasul de războiu are nu numai dreptul de a cerceta dacă vasul oprit poartă în mod legal steagul ridicat, dar are și pe acela de a inspecta acest vas, de a cerceta dacă nu cumva conține marfă inamică sau contrabandă de războiu.

Acest drept îl au vasele de războiu și corsarii, chiar și asupra vaselor neutre, căci altfel vasele inimice ar putea scăpa, ridicând steagul unui stat neutru.

Dacă se constată că vasul aparține inamicului, el este dus într'unul din porturile captorului, însoțindu-l el singur sau lăsând pe vas un ofițer și câțiva soldați.

Un astfel de vas poate intra și într'un port neutru, când este surprins de o furtună, dar nu trebuie să rămâne multă vreme acolo. Convențiunea dela Haga din 1907, arată în ce cazuri un astfel de vas poate intra într'un port neutru⁷⁾.

3. Dacă vasul de războiu găsește în celelalte vase obiecte de care are nevoie, sau dacă însuș vasul îi este necesar, atunci el poate întrebuița obiectele și vasul, rămânând ca la sfârșitul războiului să se plătească proprietarilor o indemnitate, dacă capturarea se făcuse pe nedrept.

Bluntchli pretinde că distrugerea unui vas capturat nu se poate face decât în cazul unei absolute necesități⁸⁾. Este în afară de orice îndoială că nici un captor nu va distruge un vas pentru simpla plăcere de a face acest lucru⁹⁾. Credem că în cazul distrugerii vasului, captorul trebuie să ridice hârtiile de pe vas, căci pe baza acestor acte se va constata mai târziu dacă capturarea se făcuse în mod legal. Tot astfel trebuie salvate și persoanele de pe vas, căci aceasta este un act de umanitate.

Obligația de a se salva oamenii și hârtiile de pe vas, fusese admisă de Conferința dela Haga din 1907, și este prevăzută în art. 3 al convențiunii relativă la regimul vaselor de comerț inimice, la începutul ostilităților.

Această convenție, deși se referă numai la vasele inimice, cari sunt întâlnite în largul mării și nu cunosc începutul ostilităților, cred că se poate aplica chiar și vaselor cari cunosc începutul ostilităților, de oarece, cum am spus mai sus, salvarea oamenilor este un act de umanitate și aceea a hârtiilor o necesitate.

Convențiunea aceasta recunoaște inamicului dreptul de a distruge, în caz de necesitate, chiar dacă nu cunoaște începutul ostilităților.

4. Dar dacă un vas a fost capturat, apoi reluat, cui va aparține el?

Pentru a răspunde la această chestiune, trebuie să vedem în ce moment captorul a devenit proprietar al vasului.

Dacă el devine proprietar al vasului, prin simplul fapt al capturării, este evident că vechiul proprietar perduse vasul, și noul captor devine proprietarul său. În realitate, faptul capturării nu este un mijloc de a dobândi proprietatea unui vas, după cum faptul ocupării unui teritoriu inamic nu-l face să dobândească acel teritoriu.

Captorul nu devine proprietarul prăzei ce i se cuvine, decât după ce intervine hotărîrea tribunalului care pronunță legalitatea capturării¹⁰⁾.

Până în acel moment, vechiul proprietar păstrează proprietatea. Dacă până la darea hotărîrei, vasul este reluat, atunci el se cuvine vechiului proprietar, care va despăgubi, bine înțeles, pe acel care îi redă vasul, conform legii interne a fiecărei țări¹¹⁾.

Acest principiu însă nu este admis de toate puterile, căci unele susțin că odată vasul dus într'un port inamic, el încetează de a mai aparține vechiului proprietar, acesta fiind presupus că a renunțat la proprietatea sa.

Această dispoziție era admisă și de consultul mării. Alte state, în dorința lor de a intra mai repede în proprietatea vaselor capturate, au admis un alt sistem. Dacă un vas capturat a stat în posesiunea captorului 24 ore, se zice în acest sistem, el devine proprietar, și dacă apoi acest vas este reluat și stă în posesiunea recaptorului 24 ore, el devine proprietatea lui, iar nu a fostului proprietar¹²⁾.

Această regulă, cunoscută sub numele de regula celor 24 de ore, admisă în vechia legislație franceză și de instrucțiunile date în timpul războiului din 1870, nu are nici un fundament juridic, căci această prescripțiune așa de scurtă, rezultând din faptul posesiunii în timp de 24 de ore, nu poate fi legitimată.

Dacă este vorba să admitem că simplul fapt al posesiunii face transferarea proprietății, atunci este mai normal să admitem acest lucru bazat pe necesitățile războiului, iar nu să recurgem la regula celor 24 de ore de posesiune, care nu însemnează nimic. Ce poate, într'adevăr, însemna simplul act al posesiunii în acest timp, și de ce 24 de ore și nu 48 sau mai puțin? Nu există nici un fundament serios la această regulă, și de aceea Anglia, în *Prize act permanent* din 1864, nu admite acest principiu¹³⁾.

5. Am văzut că un captor nu devine proprietarul mărfii sau vasului, decât după ce un tribunal s'a pronunțat asupra validității și legalității capturării.

10) Greffchen pe Heffter *Le droit intern. de l'Europe*, cap. 138, nota 8; Calvo, IV, No. 3006; Bluntchli, No. 741.

11) Massé, I, cap. 424; Gessner, pag. 344; Hautefeuille, *Des Droits*, III, pag. 385; Martens, *Essais*, ch. 45; Bonfils, pag. 689, No. 1416.

12) Bonfils, No. 1407 și 1418; Calvo, IV, 2996.

13) Vezi Bonfils, p. 690, No. 1419. Vezi și diferitele legislații ale statelor în Calvo, IV, p. 393 și urm.

7) Vezi art. 21 al Convenției dela Haga din 1907, asupra drepturilor și datorilor neutrilor în războaiele maritime.

8) Op. cit., No. 672 în notă.

9) Vezi și Calvo, IV, No. 2802.

Să vedem dar ce sunt aceste tribunale, unde lucrează ele și în ce mod?

În primul loc, trebuie să ne întrebăm cine judecă aceste capturări, căci trei autorități pot pretinde acest drept: acele ale captorului, acele ale capturatului, acele ale unui stat neutru.

Întru cât privește capturarea proprietății inimice, este admis că autoritățile captorului sunt singure în drept a se pronunța asupra validității capturării. Chestiunea judecării de un stat neutru nu s'ar putea pune, decât dacă ar fi vorba de capturarea unui vas sau a unor mărfuri aparținând neutrilor.

Dacă s'a recunoscut competența tribunalului captorului, s'a făcut aceasta fiindcă el singur are dreptul a supraveghea vasele sale de războiu. Dacă s'ar recunoaște acest drept statului inamic, el ar avea aerul de a interveni în actele de supraveghere ale adversarului sau asupra propriei sale marine, ceea ce este inadmisibil. Apoi, faptul capturării rezultând din starea de războiu, numai beligerantul captor este răspunzător de toate actele de violență comise de trupele sau vasele sale¹⁴).

Dacă vasul capturat este dus într'un port neutru, acesta n'are competența de a se pronunța asupra capturării¹⁵). Când însă vasul capturat este dus într'un port aparținând statului al cărui steag îl poartă, cred că tribunalele acelei țări sunt în drept a se pronunța asupra legalității capturării¹⁶), căci, după cum este admis că statul poate judeca pe un supus al său, chiar dacă acesta a comis un delict în străinătate, când se găsește pe teritoriul statului, tot astfel el poate judeca și validitatea capturării, căci și acuzatul și corpul delictului se află acolo.

Acest drept îl are statul, orunde s'a făcut capturarea, fără a distinge, cum face Wheaton și Calvo, între cazul când capturarea s'a făcut în largul mării sau în apele teritoriale ale statului neutru¹⁷). Apoi, vasul fiind adus, zice Hautefeuille, într'un port în care tribunalele au autoritate și asupra portului și asupra vasului, este evident că trebuie să recunoaștem acestor tribunale dreptul de a se pronunța asupra soartei supușilor săi pe propriul său teritoriu¹⁸).

Nu trebuie a ne servi însă de subtilități și a zice, cum face Ortolan, că în astfel de cazuri, statul neutru nu exercită drepturile unei jurisdicțiuni de prăzi maritime, ci se mulțumește a constata că o ilegalitate a fost comisă, pe care o repară, bazată pe faptul că statele ne-

recunoscând o autoritate superioară lor, au dreptul să aprecieze și a valorifica singure aceste drepturi¹⁹), căci rolul tribunalelor de prăzi maritime este tocmai de a constata dacă capturarea s'a făcut în condițiunile determinate de legile dreptului internațional, confirmând capturarea când este legală, anulând-o, din contra, dacă este ilegală.

Tribunalele de prăzi maritime, zice Kluber, sunt niște instituțiuni politico-judiciare, niște autorități speciale, niște tribunale excepționale cari au de scop confirmarea sau neconfirmarea confiscărilor²⁰).

Este fără îndoială că aceste comisiuni nu sunt adevărate tribunale judiciare, de oarece când două părți se prezintă în fața tribunalelor, există un acord tacit între ele, în virtutea căruia ele supun diferendul lor tribunalului. Or, în astfel de cazuri nu există nici un acord, din contra, vasul capturat, cu voe sau fără voe, trebuie să se supue jurisdicțiunii de prăzi maritime²¹).

Nu este însă mai puțin adevărat, că atunci când aceste tribunale cercetează chestiunea validității prăzei, ele se ocupă de chestiuni juridice, și cu drept cuvânt deci Kluber le numește comisiuni politico-judiciare.

În tot cazul, astfel de jurisdicțiuni nu pot funcționa decât în statele beligerante, și niciodată în statele neutre²²).

(Va urmă).

GEORGE MEITANI

19) *Regles internationales et diplomatiques de la mer*, II, p. 307. Vezi și Kluber op. cit., p. 427.

20) Op. cit., No. 295.

21) Hautefeuille, op. cit., III, p. 346—348; Wheaton, *Eléments* C. IV, cap. II, ch. 16; Oppenheim, *Droits des gens*, p. 368. *Contrà*: Pistoye et Duverdy, II, p. 140 și urm.

22) Bonfils, op cit., No. 1426.

BULETINUL PUBLICAȚIUNILOR JUDICIARE

Președintele Tribunalului Dâmbovița

PUBLICAȚIUNE

No. 42486. — 1909 Decembrie 1.

Conform art. 14 din regulamentul de administrațiune publică pentru serviciul portăreilor, se publică spre generala cunoștință, că orce persoană care ar avea vre-o pretențiune contra garanției ipotecare înscrisă la acest tribunal sub No. 13 din 1898, pentru postul de portărel al defunctului Petre Popescu, să-și prezinte reclamațiunea sa la acest tribunal, în termen de trei luni dela data acestei publicațiuni, căci după expirarea acestui termen, dacă nu se va ivi nici o pretențiune, tribunalul va ridică inscripțiunea ipotecară.

p. Președinte, C. Nacian.

p. Grefer, G. Popovici.

GRIGORE V. MANIU. — Explicațiuni teoretice și practice asupra Codului de comerț Român, Volumul III, cuprinzând legeile privitoare la persoana comerciantului și noțiuni relative la fondul comercial. — Tipogr. Gutenberg, Ioseph Göbl, București, 1909.

Prețul 12 Lei.

14) Calvo, IV, p. 272. Vezi și autorii citați de el, p. 276 urm. Bonfils, p. 692, No. 1423—1424.

15) Calvo, IV, p. 280, Bonfils, p. 720.

16) *Contrà*: Heffter, *Droit intern. public de l'Europe*, p. 529; Pistoye et Duverdy. *Traité des prises*, II, p. 186; Fhillimore, *Commentaires international law*, III, p. 572 și urm.

17) *Eléments*, p. 45, Calvo, op. cit., IV, p. 282, No. 2843.

18) *Des Droits*, III, p. 306.